

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 17. november 2023
(OR. en)

15637/23

Institutsioonidevaheline
dokument:
2023/0403(NLE)

POLCOM 278
FDI 32

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	17. november 2023
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2023) 708 final
Teema:	Ettepanek: NÕUKOGU OTSUS seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel ühelt poolt Kanada ning teiselt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide vahelise laiaulatusliku majandus- ja kaubanduslepingu (CETA) alusel loodud CETA ühiskomitees kooskõlas CETA artikli 26.1 lõike 5 punktiga e seoses CETA artikli 8.10, 8-A lisa, artikli 8.9 lõike 1 ja artikli 8.39 lõike 3 tõlgendamist käsitleva otsuse vastuvõtmisega

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2023) 708 final.

Lisatud: COM(2023) 708 final

Brüssel, 17.11.2023
COM(2023) 708 final

2023/0403 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel ühelt poolt Kanada ning teiselt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide vahelise laiaulatusliku majandus- ja kaubanduslepingu (CETA) alusel loodud CETA ühiskomitees kooskõlas CETA artikli 26.1 lõike 5 punktiga e seoses CETA artikli 8.10, 8-A lisa, artikli 8.9 lõike 1 ja artikli 8.39 lõike 3 tõlgendamist käsitleva otsuse vastuvõtmisega

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolev ettepanek käsitleb otsust, millega määratakse kindlaks liidu nimel ühelt poolt Kanada ning teiselt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide vahelise laiaulatusliku majandus- ja kaubanduslepingu (CETA) alusel loodud ühiskomitees kooskõlas artikli 26.1 lõike 5 punktiga e võetav seisukoht seoses CETA artikli 8.10, 8-A lisa, artikli 8.9 lõike 1 ja artikli 8.39 lõike 3 tõlgendamist käsitleva otsuse kavandatud vastuvõtmisega.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. Ühelt poolt Kanada ning teiselt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide vaheline laiaulatuslik majandus- ja kaubandusleping

CETA eesmärk on liberaliseerida ja lihtsustada kaubandust ja investeringuid ning edendada tihedamaid majandussuhteid Euroopa Liidu ja Kanada (edaspidi „lepinguosalised“) vahel. Lepingule kirjutati alla 30. oktoobril 2016 ning seda on ajutiselt kohaldatud alates 21. septembrist 2017.

2.2. CETA ühiskomitee

CETA ühiskomitee loodi lepingu artikliga 26.1. CETA ühiskomitee vastutab kõikide küsimuste eest, mis on seotud kaubanduse ja investeringutega lepinguosaliste vahel ning kõnealuse lepingu rakendamise ja kohaldamisega. Lepinguosaline võib pöörduda CETA ühiskomitee poole igas kõnealuse lepingu rakendamise ja tõlgendamisega seotud küsimuses või muus lepinguosaliste vahelises kaubandus- ja investeerimisküsimuses.

Kooskõlas lepingu artikli 26.1 lõike 5 punktiga e võib CETA ühiskomitee võtta vastu lepingu sätete tõlgenduste kohta otsuseid, mis on kaheksanda peatüki F jao („Investori ja riigi vaheliste investeringuvaidluste lahendamine“) ja kahekümne üheksanda peatüki („Vaidluste lahendamine“) alusel moodustatud kohtutele siduvad.

CETA ühiskomitee ja erikomiteede töökorra¹ 10. reegli punkti 2 kohaselt võib CETA ühiskomitee koosolekutevahelisel ajal teha lepinguosaliste kokkuleppel otsuseid või anda soovitusi kirjaliku menetluse teel. Selleks saadavad kaasesistujad ettepaneku teksti kirja teel CETA ühiskomitee liikmetele vastavalt 7. reeglile, määrates kindlaks tähtaja, mille jooksul komitee liikmed teatavad kõikidest probleemidest või muudatustest, mida nad soovivad teha. Kui see tähtaeg on möödunud, teatatakse vastuvõetud ettepanekutest vastavalt 7. reeglile ja kantakse need järgmise koosoleku protokollis.

¹ CETA ühiskomitee töökorra, CETA ühiskomitee 26. septembri 2018. aasta otsuse nr 001/2018 (millega võetakse vastu ühiskomitee ja erikomiteede töökorra) lisa (ELT L 190, 27.7.2018, lk 19), kättesaadav aadressil eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2018:190:FULL

2.3. CETA ühiskomitee kavandatav akt

CETA ühiskomitee võtab vastu otsuse CETA artikli 8.10, 8-A lisa, artikli 8.9 lõike 1 ja artikli 8.39 lõike 3 tõlgendamise kohta (edaspidi „kavandatav akt“).

Kavandatava akti eesmärk on anda teatavaid täiendavaid selgitusi, eelkõige „õiglase ja võrdse kohtlemise“ ja „kaudse sundvõõrandamise“ nõuete ning CETA artikli 8.9 lõike 1 ja artikli 8.39 lõike 3 kohta.

Kavandatav akt muutub lepinguosalistele siduvaks kooskõlas lepingu artikli 26.3 lõikega 2.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Kavandatav akt on seotud õiglast ja võrdset kohtlemist ning kaudset sundvõõrandamist käsitlevate sätetega, mis on juba esitatud CETAs ja CETA tõlgendava ühisdokumendi 6. punktis. Kavandatava akti eesmärk on täiendavalt selgitada, kuidas neid nõudeid tuleks mõista, võttes arvesse praegust olukorda ja eelkõige kliimakriisi. Kavandatav akt on seotud ka CETA artikli 8.9 lõikega 1 ja artikli 8.39 lõikega 3. Kavandatava aktiga selgitatakse sätteid kooskõlas lepinguosaliste kavatsusega ilma CETAt muutmata.

Kavandatav seisukoht sobib kokku liidu muude poliitikavaldkondade, eeskirjade ja algatustega.

Seepärast on asjakohane määrata kindlaks seisukoht, mis võetakse liidu nimel CETA ühiskomitees kavandatava akti kohta, et tagada lepingu tulemuslik rakendamine.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 218 lõikes 9 on sätestatud, et „[n]õukogu võtab komisjoni [...] ettepaneku põhjal vastu otsuse, millega [...] kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku“.

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab akte, millel on õiguslik toime asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel. Siia hulka kuuluvad ka sellised õiguslikud vahendid, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, aga mis „võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu“².

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

CETA ühiskomitee on lepinguga (CETA) sätestatud organ.

² Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 7. oktoober 2014, Saksamaa vs. nõukogu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

Akt, mille CETA ühiskomitee peab vastu võtma, on õigusliku toimega akt. Kavandatav akt on siduv lepinguosalistele kooskõlas lepingu artikli 26.3 lõikega 2 rahvusvahelise õiguse alusel ning kohtutele, mis on moodustatud kaheksanda peatüki F jao („Investori ja riigi vaheliste investeeringuvaidluste lahendamine“) ja kahekümne üheksanda peatüki („Vaidluste lahendamine“) alusel, kooskõlas lepingu artikli 26.1 lõike 5 punktiga e.

Kavandatav akt ei täienda ega muuda lepingu institutsioonilist raamistikku.

Seega on esildatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaaõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava akti eesmärgist ja sisust, mida liidu nimel võetav seisukoht puudutab. Kui kavandatava aktiga taotletakse kahte eesmärki või reguleeritakse kahte valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks või ülekaalukaks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaaõiguslik alus, st peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav õiguslik alus.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kavandatud akti peamine eesmärk ja sisu on seotud ühise kaubanduspoliitikaga.

Seepärast on esildatud otsuse materiaaõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikkel 207.

4.3. Kokkuvõte

Esildatud otsuse õiguslik alus peaks olema ELi toimimise lepingu artikkel 207 koostoimes artikli 218 lõikega 9.

5. KAVANDATAVA AKTI AVALDAMINE

Kuna CETA ühiskomitee aktiga selgitatakse teatavaid lepingu sätteid, on asjakohane võtta see vastu lepingu kõigis autentsetes keeltes³ ja avaldada see pärast vastuvõtmist *Euroopa Liidu Teatajas*.

³ Kooskõlas lepingu artikliga 30.11 („Autentsed tekstid“) on leping koostatud kahes eksemplaris bulgaaria, eesti, hispaania, hollandi, horvaadi, inglise, itaalia, kreeka, leedu, läti, malta, poola, portugali, prantsuse, rootsi, rumeenia, saksa, slovaki, sloveeni, soome, taani, tšehhi ja ungari keeles, kusjuures kõik versioonid on võrdselt autentset.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel ühelt poolt Kanada ning teiselt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide vahelise laiaulatusliku majandus- ja kaubanduslepingu (CETA) alusel loodud CETA ühiskomitees kooskõlas CETA artikli 26.1 lõike 5 punktiga e seoses CETA artikli 8.10, 8-A lisa, artikli 8.9 lõike 1 ja artikli 8.39 lõike 3 tõlgendamist käsitleva otsuse vastuvõtmisega

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 207 lõike 4 esimest lõiku koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu otsusega (EL) 2017/37⁴ nähakse ette ühelt poolt Kanada ning teiselt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide vahelise laiaulatusliku majandus- ja kaubanduslepingu (CETA) (edaspidi „leping“) Euroopa Liidu nimel allkirjastamine. Leping allkirjastati 30. oktoobril 2016.
- (2) Nõukogu otsusega (EL) 2017/38⁵ on ette nähtud lepingu osade ajutine kohaldamine. Lepingut on ajutiselt kohaldatud alates 21. septembrist 2017.
- (3) Lepingu artikli 26.1 lõike 5 punkti e kohaselt on CETA ühiskomiteel õigus võtta vastu lepingu sätete tõlgenduste kohta otsuseid, mis on kaheksanda peatüki F jao („Investori ja riigi vaheliste investeringuvaidluste lahendamine“) ja kahekümne üheksanda peatüki („Vaidluste lahendamine“) alusel moodustatud kohtutele siduvad.
- (4) Lepingu artikli 26.3 lõike 2 kohaselt on CETA ühiskomitee otsused lepinguosalistele siduvad, tingimusel et täidetud on kõik vajalikud siseriiklikud nõuded ja menetlused, ning nende rakendamisega tegelevad lepinguosalised.
- (5) CETA ühiskomitee kavatseb võtta kirjaliku menetluse teel vastu otsuse CETA artikli 8.10, 8-A lisa, artikli 8.9 lõike 1 ja artikli 8.39 lõike 3 tõlgendamise kohta.

⁴ Nõukogu 28. oktoobri 2016. aasta otsus (EL) 2017/37 ühelt poolt Kanada ning teiselt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide vahelise laiaulatusliku majandus- ja kaubanduslepingu (CETA) Euroopa Liidu nimel allkirjastamise kohta (ELT L 11, 14.1.2017, lk 1).

⁵ Nõukogu 28. oktoobri 2016. aasta otsus (EL) 2017/38 ühelt poolt Kanada ning teiselt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide vahelise laiaulatusliku majandus- ja kaubanduslepingu (CETA) ajutise kohaldamise kohta (ELT L 11, 14.1.2017, lk 1080).

- (6) Seepärast on asjakohane määrata kindlaks seisukoht, mis võetakse liidu nimel CETA ühiskomitees lisatud CETA ühiskomitee otsuse eelnõu põhjal, sest sellega selgitatakse eespool nimetatud artikleid,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Seisukoht, mis võetakse Euroopa Liidu nimel CETA ühiskomitees kooskõlas CETA artikli 26.1 lõike 5 punktiga e seoses CETA artikli 8.10, 8-A lisa, artikli 8.9 lõike 1 ja artikli 8.39 lõike 3 tõlgendamist käsitleva otsuse vastuvõtmisega, põhineb käesolevale nõukogu otsusele lisatud CETA ühiskomitee otsuse eelnõul.

Artikkel 2

Artiklis 1 osutatud otsus avaldatakse pärast seda, kui CETA ühiskomitee on selle vastu võtnud, *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*